

Slavernij en websites

Wie slavernij of *slavery* googelt ziet al snel dat er een overdaad aan *hits* verschijnt. Het gaat om een dikke vier miljoen verwijzingen in het Nederlands en maar liefst 150 miljoen in het Engels. Zonder de vele andere tekort te willen doen, volgt hier een poging om tot een tiental voor het onderwijs bruikbare websites te komen.

Ger Jan Onrust is docent geschiedenis en maatschappijleer op het Jan van Brabant College in Helmond.

1

Voor de onderbouw (en bovenbouw van het basisonderwijs) is er www.zeeuwsarchief-educatie.nl/webprojecten/slavenhandel, onderdeel van

de uitstekende slavernijsite van het Zeeuws Archief. In zes lessen – je kunt natuurlijk zelf beslissen welke onderdelen je doet – gaan de leerlingen aan de slag met de reis van een van de 113 gedocumenteerde slavenreizen van de MCC, die van *de Eenigheid*. De site bevat een grote hoeveelheid bronnen, werkbladen en extra suggesties.

2

Ook voor de onderbouw is www.quaco-stripverhaal.nl, waarbij

aanschaf van de strip van Eric Heuvel logisch is. Het scenario van de strip en het lesmateriaal is gemaakt door Ineke Mok. Hier zijn bronnen, werkbladen, huiswerksuggesties, kennistoetsen en een docentenhandleiding te vinden.

3

Een zeer informatieve plek is www.slavernijenij.nl, met informatie en bronnen, waarbij het de bedoeling lijkt

dat leerlingen uiteindelijk een werkstuk maken. De site is een product van het Nationaal instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis (NiNsee).

4

Het NiNsee is medeverantwoordelijk voor www.lesmateriaalslavernij-verleden.nl, gemaakt samen met het

Amsterdam Museum en het Netwerk Slavernij-verleden. Het is vooral een verwijssite, met links naar hier genoemde webpagina's, maar ook bijvoorbeeld naar het Sint en Piet-lesmateriaal van Jerry Afriyie.

5

Op de canonsite www.entoen.nu/nl/slavernij staan verschillende weblinks en een overzicht van waar slavernij in

geschiedenismethodes wordt behandeld. Er is lesmateriaal te vinden (vooral primair onderwijs).

6

Hoewel het geen Nederlandse site betreft, wil ik toch wijzen op www.ucl.ac.uk/lbs. Deze website van het

University College Londen geeft informatie over de erfenis van de slavernij op allerlei vlakken:

politiek, cultureel en fysiek, in gebouwen. Zo kunnen gebruikers van de site bijvoorbeeld zelf onderzoeken hoe de inkomsten van de slavenhandel werden belegd in Brits vastgoed.

7

Een sterk en actueel dossier met artikelen en video's over de rol van Nederland in de slavernij is te vinden

op npofocus.nl/artikel/7570/welke-rol-speelde-nederland-in-de-slavernij.

8

Op de site van het Koninklijk Instituut voor Taal- Land- en Volkenkunde (KITLV) staat een presentatie van

Karwan Fatah-Black over slavernij uit de cursus Caraïbistiek, gegeven in 2014. Zie www.kitlv.nl/wp-content/uploads/2014/08/Slavernij.pdf. Een aanrader om door te nemen voordat slavernij in de bovenbouw aan bod komt.

9

Het Nationaal Archief heeft de Surinaamse slavenregisters digitaal

doorzoekbaar gemaakt. Schitterende bron voor echt onderzoek, al is het wel zaak om van tevoren de navigatie en mogelijkheden goed te bestuderen. Kijk op www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/index/nt00451.

10

Tot slot het magistrale slavevoyages.org. De gegevens van meer dan 36.000

slavenhalers (en 11.000 inter-Amerikaanse reizen) zijn daarin opgenomen. Er kan op land, op bestemming, op schip, enzovoorts gezocht worden. Deze website bevat interactieve manieren om de feiten te laten zien, zoals kaarten, diagrammen en een slavenschip in 3D. Wie enig voorstellingsvermogen heeft, zit hier met kippenvel naar te kijken. En dan zijn er ook nog lesprogramma's voorhanden. ■

Ook interessant

Elders in dit nummer vindt u nog twee relevante websites die worden uitgelicht, voor de volledigheid noem ik ze hier ook.

■ Een **lespakket** van het ISSG over slavernij in Azië staat op iisg.amsterdam/nl/blog/educatie/slavernij.

■ **Mappingslavery.nl** brengt de historische plaatsen in kaart van het slavernijverleden.